

Î N C H E I E R E

15 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecătorii

Nina Vascan
Victor Burduh
Luiza Gafton

examinând admisibilitatea recursului declarat de Petru Pleșca,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Pleșca împotriva
lui Sergiu Juc și Andrei Juc cu privire la declararea nulității acordului de colaborare
din 01 februarie 2012,

împotriva deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Petru Pleșca și menținută hotărârea din 28 iunie 2017 a
Judecătoriei Hîncești, sediul central,

c o n s t a t ă :

La 17 iulie 2015, Petru Pleșca a depus cerere de chemare în judecată împotriva
lui Sergiu Juc și Andrei Juc, prin care a solicitat declararea nulității acordului de
colaborare din 01 februarie 2012, semnat de către Andrei Juc, Sergiu Juc și Petru Pleșca
(f.d. 3, vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că prin reclamația din 15 ianuarie
2015 și prin cererea de chemare în judecată, depusă la 30 ianuarie 2015 la Judecătoria
Buiucani, mun. Chișinău, părților au făcut referire la acordul de colaborare din 01
februarie 2012, care nu cuprinde obiectul, termene, durata și nici careva drepturi și
obligații pentru a fi impuse părților contractante, deși pentru întocmirea unui contract
conform legislației în vigoare, sunt necesare includerea în contract a unor clauze
esențiale.

A menționat că, Andrei Juc și Sergiu Juc au avut un comportament dolosiv, în
privința semnării acordului, fapt ce rezultă din cererea de chemare în judecată cu privire
la încasarea datoriei, depusă de Andrei Juc și Sergiu Juc, la data de 30 ianuarie 2015,
la Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

Prin hotărârea din 28 iunie 2017 a Judecătoriei Hîncești (sediul central), cererea
de chemare în judecată depusă de Petru Pleșca împotriva lui Sergiu Juc și Andrei Juc
cu privire la declararea nulității acordului de colaborare din 01 februarie 2012 a fost
respinsă ca neîntemeiată (f.d. 166, 173-179, vol. I).

Nefiind de acord cu hotărârea adoptată, la 06 iulie 2017, Petru Pleșca a declarat apel împotriva hotărârii din 28 iunie 2017 a Judecătoriei Hîncești (sediul central), solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d. 172, vol. I).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 15 martie 2018, a respins cererea de apel depusă de Petru Pleșca și a menținut hotărârea din 28 iunie 2017 a Judecătoriei Hîncești (sediul central) (f.d. 238-244, vol. I).

Instanțele ierarhic inferioare, au considerat neîntemeiate pretențiile reclamantului privind nulitatea actului de asociere încheiat între părți din motivul că acesta nu cuprinde obiectul, termenele, durata, precum și drepturile și obligațiile părților contractante.

În acest sens instanțele au remarcat că din cuprinsul contractului încheiat între părți se poate deduce fără dubiu voința juridică reală a părților la momentul încheierii acestuia în persoana reclamantului și a părților, aceasta fiind cea de desfășurare a activității de producere în domeniul creării programelor și aplicațiilor pentru i-tunes, app-store cu scopul de a obține la realizarea acestora venit și stabilind de comun acord la faptul că produsele obținute prin colaborarea părților reprezintă proprietatea acestora pe cote părți ideale.

În ceea ce privește alegațiile reclamantului referitor la faptul că acordul este bazat pe o cauză falsă și ilicită, instanțele inferioare au remarcat că reclamantul în susținerea acestora urma să dovedească interesul fraudulos al părților, drept condiție esențială pentru invalidarea actului, la momentul încheierii acestuia. Or, la caz nu au fost aduse dovezi, prin care să se probeze reaua-credința a părților în ce privește actul încheiat (buna-credință fiind prezumată), în condițiile în care s-a constatat că au fost realizate toate diligențele pentru ca operațiunea în vederea colaborării ce vizează crearea și comercializarea aplicațiilor IT să fie efectuată în condiții de deplină legalitate (inclusiv prin prisma prevederilor ce reglementează modul de achitare a impozitelor).

Instanța de apel a susținut concluzia primei instanțe potrivit căreia, clauzele acordului sunt clare, neechivoce și redactate într-o manieră ușor inteligibilă, iar reclamantul la momentul semnării acordului cunoștea conținutul și efectele actului dat, iar din corespondența dusă de către părți rezultă cu certitudine că reclamantul recunoaște relațiile contractuale.

În ceea ce privește dolul, instanțele au constatat că nu s-au dovedit în cauză nici elementul material, nici elementul subiectiv al acestui viciu de consimțământ, iar interpretarea parțială a acordului juridic de către reclamant nu a putut sta la baza unei prezumții simple cu privire la existența elementului material și a celui subiectiv al dolului.

Instanțele judecătorești au reținut că obiectul contractului încheiat de către părți nu este contrar legii, întrucât acesta nu interzice colaborarea în procesul creării produselor IT, astfel că nu se poate vorbi despre un scop imediat ilicit.

În susținerea soluțiilor sale instanțele ierarhic inferioare au relevat că în speță, urmează a fi aplicată autoritatea lucrului judecat, fără a ignora prezumția absolută de adevăr constatată prin decizia din 21 septembrie 2016 a Curții Supreme de Justiție și aspectele soluționate în mod irevocabil, inclusiv asupra acordului de colaborare, a cărui nulitate se solicită. Or, la caz, s-a constatat că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 septembrie 2016, a fost menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun.

Chișinău, în temeiul căreia a fost dispusă încasarea datoriei din contul lui Pleșca Petru, în beneficiul intimaților, concluzie care a fost întemeiată pe Acordul de colaborare din 01 februarie 2012.

La 28 mai 2018, Petru Pleșca a declarat recurs împotriva deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârii din 28 iunie 2017 a Judecătorei Hîncești (sediul central) și deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea înaintată (f.d. 2-7, vol. II).

În susținerea recursului, recurentul a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le neîntemeiate și pasibile casării, luând în considerare că concluziile din actele judecătorești sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, dar și faptul că normele de drept material și procedural au fost încălcate și aplicate eronat.

Astfel, recurentul a remarcat că este aplicată eronat legea materială și anume art. 514 și art. 572 Cod civil, în ceia ce privește legalitatea actului, considerând că obligațiile impuse prin acest acord sunt disproporționate, or, prin aceste condiții reclamantul va fi obligat, pe o perioadă nedeterminată să plătească lui Sergiu și Andrei Juc toate câștigurile din activitatea sa.

Recurentul consideră că instanța de apel a dat o apreciere eronată și lipsită de sens a raportului de expertiză anexat la materialele cauzei, dar și neîntemeiat a refuzat efectuarea unei expertize suplimentare de către Centrul de Expertize de pe lângă Institutul de Expertize Judiciare și Criminalistice, de pe lângă Ministerul de Justiție a Federației Ruse.

A opinat, că în lipsa unui raport de expertiză grafoscopică și tehnică a documentului, care ar indica perioada certă a întocmirii și semnării actului de colaborare, acest înscris nu poate produce efecte juridice, fiind bazat pe o cauză falsă, ilicită și care contravine ordinii publice și bunelor moravuri.

La 24 iulie 2017, Petru Pleșca a depus cerere de recurs suplimentară, prin care a reiterat faptul că nu este de acord cu hotărârea din 28 iunie 2017 și decizia din 15 martie 2018, considerându-le ilegale, neîntemeiate și pasibile casării, având în vedere că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar normele de drept materiale relevate au fost încălcate și aplicate eronat.

Făcând trimitere la definiția contractului, prevăzută la art. 666 Cod civil, recurentul a remarcat că acordul de colaborare datat cu 01 februarie 2012, nu poate fi tratat în sine ca un contract, ci doar ca un acord prealabil pentru încheierea actului juridic (f.d. 40-47, vol. II).

Iar, reieșind din faptul că nu există un raport de expertiză grafoscopică și tehnică a documentului, care ar indica cu certitudine perioada întocmirii și semnării înscrisului, recurentul, în temeiul legislației în vigoare a RM, consideră ca actul denumit de părți ca un acord de colaborare nu poate produce efecte juridice, fiind bazat pe o cauză falsă și ilicită și care contravine ordinii publice și bunurilor moravuri.

Prin recurs suplimentar, recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii din 28 iunie 2017 a Judecătorei Hîncești, cât și a deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 19 iunie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimațiilor, câte o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective (f.d.10, vol.II).

În termenul acordat pentru depunerea referinței, intimații nu au beneficiat de dreptul său procedural, nu au depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat. Prin urmare, având în vedere că nu au fost prezentate referințe în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se va decide în lipsa acestora.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Verificând argumentele invocate de recurent în cererea de recurs, pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Petru Pleșca este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. a¹) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5).

În conformitate cu art. 429 alin. (4) și (5) Codul de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs: a) deciziile de trimitere a cauzei la rejudecare care nu se supun niciunei căi de atac; b) hotărârile în privința cărora apelul a fost retras în modul prevăzut la art.374;

c) deciziile emise de instanța de apel, fără drept de recurs.

Nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art.430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației. O hotărâre susceptibilă de apel și de recurs poate fi atacată, în cadrul termenului de apel, direct cu recurs dacă părțile consimt expres în fața primei instanțe prin înscris autentic sau prin declarație verbală consemnată expres în procesul-verbal. În acest caz, recursul poate fi exercitat numai pentru încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material.

În speță, recursul este declarat împotriva deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care poate fi atacată cu recurs și respectiv recursul declarat de Petru Pleșca nu poate fi considerat inadmisibil în temeiul art. 433 lit. a¹) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În corespundere cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei civile denotă faptul că decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces la 06 aprilie 2018 (scrisoarea de însoțire nr. 3316 – f.d. 245, vol.I), astfel recursul depus la 28 mai 2018 se consideră a fi declarat în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost înaintat de Petru Pleșca, care este parte a procesului, astfel temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă nu are incidență.

Potrivit art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, completul relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate supra, completul conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate la art. 433 lit. a¹), b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor cu privire la încadrarea celor invocate în recurs în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2)-(4) Cod de procedură civilă, completul constată existența temeiului de inadmisibilitate stipulat la art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă.

Conform art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Potrivit art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Conform art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În speță, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate. Iar din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, recurentul a reluat criticile formulate în fazele procesuale anterioare, asupra cărora instanța de apel și instanța de fond s-au pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel nu sunt suficient de fundamentate și nu au vocația de a conduce la modificarea soluției în prezenta cauză civilă.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or, prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul învederează că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Din considerentele nominalizate și având în vedere faptul că instanțele ierarhic inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor, argumentele principale ale recursului, care sunt similare argumentelor invocate în instanța de fond și instanța de apel, au fost verificate minuțios la judecarea cauzei în ordinea de apel, completul ajunge în mod unanim la concluzia de a considera recursul declarat de Petru Pleșca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Petru Pleșca se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Nina Vascan

Judecătorii

Victor Burduh

Luiza Gafton